Av GÖRAN A NILSSON

Om ni ser den här mannen på gatan så kanske ni tror ni hamnat i en sorts karneval. Eller att mannen ni ser är på väg till en maskerad förklädd till samuraj.

Inget av det ni tror är rätt. Det är visserligen en man förklädd till samuraj ni ser. Men han är inte förklädd för syns skull.

Han är en kendoka. Han utövar kendo, en sällsynt sport i Sverige, och han heter Göran Grönberg.

Och han behöver både sin rustning och sin hjälm, för kendo går ut på tävling mellan två kendoka. Matchen avgörs med hugg mot kroppen, händerna och huvudet. I strid högg samurajerna med svärd, men i tävling hugger kendokan med bambukäpp.

"Kote" skriker man om man hugger mot höger handske. Nobu Hirakawa från Japan, som är här för att träna upp malmökendoka inför SM, demonstrerar på Göran Grönberg. (Jr)

"Do" är utropet när man hugger mot kroppen.

SÄLLSYNT

Göran Grönberg är en av knappt 200 kendoka i Sverige, för kendo är en sällsynt budosport i detta land. Kendogrupper finns faktiskt bara i Stockholm med fem klubbar, i Värnamo med två (!) kendoka och i Malmö, där ett 30-tal kendokor är samlade i Gymnastik- och Atletklubben Enighets kendosektion.

Den 13 september ska alla aktiva kendoka i Sverige träffas i Malmö för att avgöra SM i kendo.

Fram till dess tränar alla Mslmös kendoka och till sin hjälp har de just nu Nobuo Hirakawa, tränar från Japan, varifrån kendo sprids över världen.

Den japanske gästen är en van kendoka och har sjunde dan. De svenska kendokorna är inte klassade med dan, men de flesta har troligen ett, två eller tre dan.

TIO DAN

Med dan mäts kendokans skicklighet. I Japan finns några enstaka med tio dan, och de är kanske lika skickliga med svärd som en gång samurajerna var.

Samurajerna var ett slags yrkessoldater, krigaradel, som försvarade länsherren i det japanska klassamhället. Dessa japanska krigare, som specialiserade sig på att hugga ihjäl sina motståndare med svärd, blev sysslolösa då striderna bilades på 1600-talet.

Men för att samurajerna ändå skulle ha någon syssla började de träna svärdshugg med käpp av bamburör, en shinai, vilket sparade människoliv.

Så småningom utvecklades detta till en sport, som idag kan anses vara något av en folksport i Japan.

JUDO

Kendo tillhör familjen budosporter, av vilka de mest kända kanske är judo och karate. Kendo utövas förutom i Japan också i länder som Taiwan och Sydkorea och i Europa i England, Frankrike, Västtyskland och Polen.

Kendo är svärdets väg, en urgammal vapenkonst, som nådde Sverige först för ca tio år sedan. Bambukäppen bestående av fyra bambudelar vars längd anpassas efter kendokans längd, måste importeras från Japan Här kostar den strax under hundralappen.

Dräkten är något dyrare, eftersom kendokan ska ha särskilda byxor, som mest liknar vida kjolar, en judoskjorta, kraftiga handskar och en stadig hjälm. Dräkten är det för det mesta svart, men kvinnor brukar tävla i vitt.

TRÄFF

Kendokan håller sin shinai uppåt och med båda händerna och ställer sig i motsats till västerländsk fäktning med kroppens framsida mot sin motståndare. Avståndet mellan de båda tävlande ska i utångsläget vara lika långt som två shinai.

Med sin shinai attackerar de båda tävlande varandra och nu gäller det att slå en ren träff på något av tre ställen. För att få poäng måste hugget träffa rent samtidigt som den anfallande utstöter rätt skrik.

Hugger man mot hjälmen ska det skrikas "men", hugger man mot höger handske ska det heta "kote" och om hugget riktas mot kroppens framsida ska det skrikas "do".

POÄNG

Skriket, som kallas "kiai", måste alltså vara det rätta samtidigt som hugget träffar rent. Tre domare avgör varje möte mellan två kendoka, som måste befinnas sig inom en viss begränsad yta.

Om minst två av domarna anser att ett hugg träffat rent utdelas en poäng till huggaren. Den som först får två poäng vinner matchen, som alltså aldrig kan bli oavgjord.

En match varar i allmänhet mellan tre och kanske sex eller sju minuter.

Ett kendolag består av fem kendoka. När två lag möter varandra tävlar varje kendoka en gång mot en av deltagara i det andra laget. Efter fem möten är matchen avgjord.